

Krapų versmė

Turistinė vertė

Sinonimai

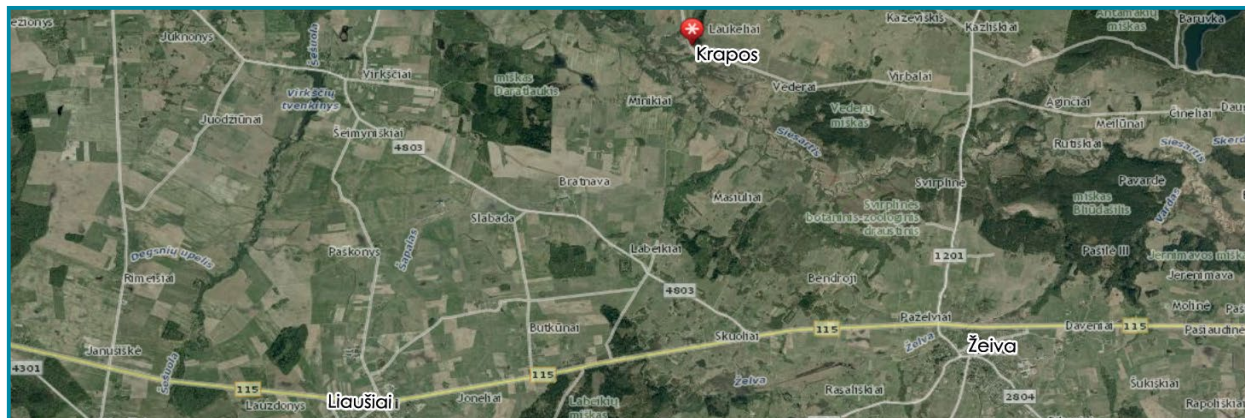
Krapų geležingoji versmė

Koordinatės

LKS: 566729; 6124893

Adresas

Krapų kaimas,
Želvos sen.,
Ukmergės r. sav.
Šalia kelio Želva–Balninkai

Aplinka

Maždaug 20 m pločio šaltiniuotame ruože yra keletas „akelių“.

Šaltinis veržiasi kalvos šlaite. Aplinkui neprižiūrimos, nešienaujamos pievos. Kitoje kelio pusėje buvęs vietinės reikšmės žvyro karjeras.

Dabartinė būklė, kaptazas

Kaptažo įrenginių neturi.

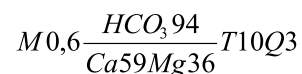
Vandens fizikinės savybės

Vanduo be kvapo, turi specifinį skonį („geležingas“), šaltas (temperatūra – 10,3 °C). Ištirpusio deguonies koncentracija 2,86 mg/l, pH = 7,38, Eh = -44 mV. Redukcinė aplinka (rH = 13).

Vandens cheminės savybės

Vanduo gėlas, turi daug mineralinių medžiagų (592 mg/l). Kietas (bendrasis kietumas 7,39 mg-ekv/l), pasižymi karbonatiniu, lengvai pašalinamu kietumu. Azoto junginių beveik nėra (išimtis – menka nitrato koncentracija). Vandenyje daug geležies (2,4 mg/l), mažai natrio (6,3 mg/l) ir chlorido (7 mg/l).

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	592		
Sausoji liekana 180 °C	372		
Bendrasis kietumas		7,39	
Karbonatinis kietumas		7,21	
Nekarbonatinis kietumas		0,18	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	7	0,20	2,62
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	10	0,21	2,75
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	440	7,21	94,50
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,02	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	0,90	0,01	0,13
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	6,30	0,27	3,50
Kalis, K ⁺	2,40	0,05	0,65
Kalcis, Ca ²⁺	92	4,59	59,53
Magnis, Mg ²⁺	34	2,80	36,32
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,03	0,00	0,00
Kitos analizės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,20		
Permanganato skaičius, mg O/l	1,80		
Bendroji geležis, mg/l	2,40		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	580		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Šaltinio, kaip ir kaimelio, pavadinimas yra asmenvardinės kilmės. Jis kilęs iš nebevertojamo asmenvardžio Krapa arba Krapas, kuriems pradžių davė prieskoninę daržovę „krapas“. Nuo Krapės ir Siesarties santakos 0,45 km į pietryčius ir 0,36 km į pietus nuo kelio, jungiančio kelius Balninkai–Žemaitkiemis bei Balninkai–Želva ir Krapų kaimo kapelių, Siesarties dešiniajame krante, tarp Šniūreliu vadinamo nedidelio kanalo ir Siesarties yra senosios šventvietės vieta – pieva Balnykietė arba dar vadinama Aukai, užimanti apie 6 ha ploto. Maždaug už 0,6 km nuo pievos Balnykietės yra šventas Krapų šaltinis, nutekantis į rytus. Maždaug 20 m pločio šaltiniuotame ruože yra keletas „akelių“. Praeityje čia būta

vienos didelės, apie 1 m skersmens versmės, kurios vanduo buvo laikytas šventu ir vartotas akims gydyti. Užrašytuose vietinių žmonių prisiminimuose apie šį šaltinį pasakojama, kad „kas eidavo, važiuodavo į Želvos bažnyčią, į Ukmergę, čia užeidavo. Skaitė, kad dėl akių, dėl regėjimo reikia praustis < ... >. Diedukas mano sakydavo, kad < ... > auksinius pinigų mesdavo dėl to vandens ir kažkaip pasveikdavo“.

(<http://www.vilnijosvartai.lt>; Vaitkevičius, 2006)

Tipas

Kylantis kontaktinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Nenustatytas

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas, K. Kadūnas,
Z. Zanevskij, 2012